

prima instanță: (Judecătoria Bălți) Sv. Ghercavii
instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) A. Albu, A. Toderaș, R. Burdeniuc

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Iuliana Oprea
Galina Stratulat
Ion Druță
Oleg Sternioală
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Cebotari Iurie,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată prin intermediul avocatului Covaliov Natalia împotriva lui Cebotari Iurie cu privire la încasarea datoriei,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 23 mai 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată prin intermediul avocatului Covaliov Natalia, casată hotărârea Judecătoria Bălți din 14 decembrie 2016 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a ț ă:

La 22 august 2016, Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată prin intermediul avocatului Covaliov Natalia, în calitate de creditor în baza contractului de cesiune din 01 octombrie 2014 încheiat cu Întreprinderea Municipală "Terra Salubritate" societate cu răspundere limitată, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Cebotari Iurie cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a invocat că, în baza contului personal, Întreprinderea Municipală "Terra Salubritate" societate cu răspundere limitată în calitate de operator, investită de Primăria municipiului Bălți în baza contractului de Concesiune, a prestat serviciile publice de evacuare a deșeurilor la locuința situată pe str. Miron Costin 5, care aparține cu drept de proprietate beneficiarului Cebotari Iurie.

De asemenea, a menționat că prin decizia Consiliului municipal Bălți nr. 11/57 din 28 noiembrie 2013, a fost aprobat tariful pentru serviciile de salubritate prestate pe teritoriul municipiului Bălți pentru populație, reieșind din calculul lunar pentru o persoană ce locuiește în fondul locativ amenajat - 15,75 lei/lunar și din sectorul locativ privat - 26,50 lei/lunar.

La fel, a relatat că pentru neachitarea facturilor de plată pentru serviciile de evacuare a deșeurilor, pîrîtul a acumulat o datorie în mărime de 3.407,30 lei, calculată lunar pentru fiecare locatar în baza tarifului, iar pentru neachitarea datoriei la data scadentă, pîrîtului i-a fost calculată dobînda de întîrziere în mărime de 1.029,70 lei.

Solicită încasarea de la Cebotari Iurie a datoriei în sumă de 4.437 lei, a taxei de stat în mărime de 270 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 14 decembrie 2016, acțiunea înaintată de Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată prin intermediul avocatului Covaliov Natalia a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 23 mai 2017, a fost admis apelul declarat de Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată prin intermediul avocatului Covaliov Natalia, casată hotărârea Judecătoriei Bălți din 14 decembrie 2016 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă.

S-a încasat de la Cebotari Iurie în beneficiul Întreprinderii Mixte "INCASO" societate cu răspundere limitată datoria în sumă de 4.437 lei, taxa de stat în mărime de 270 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1000 lei.

La 17 august 2017, prin intermediul oficiului poștal, Cebotari Iurie a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul Cebotari Iurie, în motivarea recursului a menționat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, precum și faptul că a fost dată o apreciere arbitrară probelor.

De asemenea, a relatat că pentru calcularea datoriei în beneficiul Întreprinderii Municipale "Terra Salubritate" societate cu răspundere limitată, intimatul a prezentat doar prețul (tariful) serviciului prestat pentru un locatar, fără argumentarea volumului acestuia (numărul de locatari), indicat în calcule.

La fel, a menționat că în instanța de apel a declarat faptul că în imobil locuiește împreună cu soția, însă instanța de apel nu a dat apreciere acestor declarații.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a emis dispozitivul deciziei la 23 mai 2017.

Din actele pricinii urmează că Cebotari Iurie a recepționat decizia redactată a instanței de apel la data de 20 iunie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 90).

Astfel, recursul declarat de Cebotari Iurie la 17 august 2017, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților

acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile cererii de recurs, Colegiul consideră necesar de a respinge recursul din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

S-a constatat că, prin cererea de chemare în judecată, Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată, în baza contractului de cesiune din 01 octombrie 2014 încheiat cu societatea cu răspundere limitată "Terra Salubritate", a solicitat încasarea de la Cebotari Iurie a datoriei în sumă de 3.407,30 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 1029,70 lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea prezentei acțiuni, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii înaintate de Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată.

Pentru a decide astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că, la materiale cauzei lipsesc probe concludente și pertinente ce ar demonstra că societatea cu răspundere limitată "Terra Salubritate" a prestat servicii de evacuare a deșeurilor menajere lui Cebotari Iurie, ori că a creat condiții pentru evacuarea deșeurilor.

La fel, prima instanță a concluzionat că potrivit Actului privind achitățile pentru serviciile de salubritate prestate la adresa str. Miron Costin 5 municipiul Bălți, se solicită încasarea datoriei de 3407,30 lei pentru perioada 01 ianuarie 2014 – 01 octombrie 2014, lunar câte 238,50 lei, adică pentru 9 persoane, însă nu a fost prezentată nici o probă că în imobilul situat pe str. str. Miron Costin 5 municipiul Bălți, mai locuiește cineva cu excepția proprietarului.

Deci, prima instanță a reținut că calculul este abuziv, neprobat și trezește îndoieli rezonabile despre prestarea serviciului de salubritate.

Prin decizia instanței de apel, a fost admis apelul declarat de Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată prin intermediul avocatului Covaliov Natalia, casată hotărârea Judecătoria Bălți din 14 decembrie 2016 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea înaintată de Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată a fost admisă.

În motivarea concluziilor sale, instanța de apel a menționat că Cebotari Iurie nu s-a adresat către prestatorul de servicii, administrației publice locale sau altor autorități împuternicite prin lege pentru a verifica calitatea serviciului prestat precum și numărul locatarilor ce beneficiază de aceste servicii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel este întemeiată și legală din considerentele ce urmează.

La caz se constată că, la 21 septembrie 2012, între Consiliul municipal Bălți și societatea cu răspundere limitată "Terra Salubritate" a fost încheiat contractul de cesiune a serviciului de salubritate a municipiului Bălți, în baza căruia Consiliul municipal Bălți s-a obligat să predea în concesiune către societatea cu răspundere

limitată ”Terra Salubritate” serviciul public de salubritate de pe raza municipiului Bălți.

Totodată, conform contractului în cauză, Consiliul municipal Bălți s-a obligat să ofere societății cu răspundere limitată ”Terra Salubritate” în exclusivitate desfășurarea activității de colectare și transportare a deșeurilor menajere solide produse pe teritoriul Municipiului Bălți pe toată durata de valabilitate a contractului.

Prin decizia Consiliului municipal Bălți nr. 11/57 din 28 noiembrie 2013 ”Cu privire la aprobarea tarifelor pentru transportarea deșeurilor menajere”, s-a aprobat tariful pentru serviciile de salubritate prestate pe teritoriul municipiului Bălți.

Deci, prin decizia menționată, a fost aprobat tariful pentru serviciile de salubritate prestate pe teritoriul municipiului Bălți pentru populație, reieșind din calculul lunar pentru o persoană ce locuiește în fondul locativ amenajat - 15,75 lei/lunar și din sectorul locativ privat – 26,50 lei/lunar.

După cum s-a stabilit, serviciile de salubritate au fost prestate lui Cebotari Iurie în lipsa unui contract încheiat între societatea cu răspundere limitată ”Terra Salubritate” și Cebotari Iurie.

Conform art. 25 din Legea cu privire la serviciile publice de gospodărire comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator.

Astfel, din prevederea legală citată reiese că serviciile publice de gospodărie comunală se prestează, și respectiv se achită costul acestora, în baza contractelor încheiate cu consumatorii.

Într-adevăr, legea impune obligația încheierii unui contract de prestări de servicii ca generator de apariție a obligațiilor.

Conform art. 25 alin. (5) din Legea cu privire la serviciile publice de gospodărire comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, agenții economici care furnizează/prestează servicii de gospodărie comunală fără contracte cu consumatorii, în caz de neachitare a sumelor datorate, pot acționa conform prevederilor alin (4), care prevede că, dacă consumatorul nu achită suma datorată, operatorul este în drept să acționeze consumatorul în judecată.

Deci, Colegiul reține că în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărire comunală, indiferent de faptul a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate. Or, lipsa unui contract nu scutește consumatorul de obligația de a achita serviciul prestat.

Având în vedere specificul serviciilor de salubritate și anume interesul general al comunității, ce constau în evacuarea deșeurilor menajere de pe teritoriul localității, se atestă că consumatorii nu pot invoca ca motiv de neachitare a acestui serviciu lipsa probelor de prestare a acestuia sau refuzul de a i se presta serviciul dat.

În mod normal, se prezumă că persoana produce deșeuri menajere pe teritoriul localității, iar noțiunea de salubritate întrunește totalitatea activităților și

lucrărilor de colectare, transportare, sortare, prelucrare, tratare, valorificare, neutralizare (incinerare) și depozitare a deșeurilor menajere, precum și măturatul, spălatul și stropitul străzilor, înverzirea lor, lucrărilor de dezinfecție, deratizare și ecarisaj.

Mai mult ca atât, prevederile capitolului VI al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și ne comunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă nr. 191 din 19 februarie 2002, stabilesc modul de reducere a plăților în cazul nerespectării volumului, termenului, calității serviciilor prestate. Prestarea calitativă a serviciului public se prezumă până la proba contrarie.

În cazul în care consumatorul contestă calitatea și volumul serviciului prestat, acesta poate să se adreseze administrației publice locale care a semnat contractul cu prestatorul, solicitând verificarea faptelor invocate și/sau Agenției de protecție a consumatorului, altor autorități împuternicite prin lege.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că nu este de acord cu calitatea serviciilor de salubritate prestate, precum și că în imobilul ce-i aparține cu drept de proprietate locuiește numai împreună cu soția și nu este de acord cu faptul că în factura de plată pentru serviciile de salubritate sunt indicate 9 persoane.

La caz, Colegiul menționează că instanța de apel întemeiat a concluzionat că Cebotari Iurie nu a probat faptul că s-a adresat prestatorului de servicii, administrației publice locale sau altor autorități împuternicite prin lege pentru a verifica calitatea serviciilor prestate, precum și numărul locatarilor care locuiesc în imobil, beneficiari de serviciul prestat.

În această ordine de idei, Colegiul reține ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului că instanța de apel, în motivarea deciziei, a constatat consumatorul, nu a contestat calitatea serviciilor prestate, acestea fiind prezumate ca efectuate corespunzător.

La fel, actele cauzei denotă că Cebotari Iurie este proprietarul bunului imobil situat pe str. Miron Costin 5 municipiul Bălți, adică pe teritoriul de prestare a serviciilor de salubritate.

Astfel, având calitatea de consumator al serviciilor de salubritate, Cebotari Iurie are obligația de a achita plata pentru serviciile prestate.

Conform art. 514 Cod civil, Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 572 alin. (2) Cod civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform actului privind achitățile serviciilor de salubritate prestate lui Cebotari Iurie (cont personal), eliberat de societatea cu răspundere limitată "Terra Salubritate", soldul la 01 octombrie 2014 a constituit suma de 3407,30 lei (f.d. 24).

Conform art. 585 Cod civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Conform art. 619 alin. (1) Cod civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

După cum s-a menționat, prin cererea de chemare în judecată, Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată a solicitat încasarea de la Cebotari Iurie a datoriei în sumă de de 3.407,30 lei, iar pentru neachitarea datoriei la data scadentă, dobânda de întârziere în mărime de 1.029,70 lei pentru perioada 02 septembrie 2014 – 16 aprilie 2016 (f.d. 31).

În acest sens, instanța de recurs relevă că conform art. 617 alin. (1) Cod civil, dacă nu execută obligația în urma somației primite după scadență din partea creditorului, debitorul se consideră în întârziere ca urmare a somației.

Punerea debitorului în întârziere constă într-o manifestare de voință din partea creditorului prin care el pretinde executarea obligației unui debitor care tergiversează o executare ce mai este posibilă. Procedura punerii în întârziere nu este reglementată în mod special, de aceea poate rezulta din orice act, notificare, telegramă. Aceasta urmează a fi confirmată prin avizul de recepție din partea debitorului.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că prin reclamația expediată la 17 noiembrie 2015 de către Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată în adresa recurentului, ultimul a informat despre cesiunea creanței și a solicitat achitarea datoriei totale de 4.034,72 lei, ce urma a fi achitată în termen de 5 zile (f.d. 22), iar potrivit avizului de recepție (f.d. 23), reclamația a fost recepționată de către Cebotari.

În acest sens, Colegiul consideră că instanța de apel legal și întemeiat a admis cererea Întreprinderii Mixte "INCASO" societate cu răspundere limitată privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, având în vedere faptul că au fost anexate probe care să confirme punerea în întârziere a lui Cebotari Iurie prin aducerea la cunoștință a datoriei și termenelor limită de rambursare.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de recurs relevă următoarele.

În conformitate art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

În acest context, art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Conform actului de primire-predare a serviciilor prestate din 16 aprilie 2016 conform contractului de prestare de servicii juridice avocaționale, total spre plată urma a fi achitată suma de 1000 lei (f.d. 32), iar prin ordinul nr. 2115 din 20 iulie 2016, Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată a achitat în contul avocatului Covaliov Natalia suma de 1000 lei (f.d. 4).

De asemenea, din materialele cauzei urmează că Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată a achitat taxa de stat la înaintarea

cererii de chemare în judecată în mărime de 270 lei (f.d. 3, 5), precum și taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în mărime de 203 lei (f.d. 66).

Deci, Colegiul consideră că deoarece instanța de apel a admis acțiunea înaintată de Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată, întemeiat a dispus și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1000 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 472,50 lei.

Urmare a celor indicate, Colegiul concluzionează că instanța de apel a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond și corect a aplicat cadrul legal.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A respinge recursul declarat de Cebotari Iurie.

A menține decizia Curții de Apel Bălți din 23 mai 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Întreprinderea Mixtă "INCASO" societate cu răspundere limitată prin intermediul avocatului Covaliov Natalia împotriva lui Cebotari Iurie cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Iuliana Oprea

judecători

Galina Stratulat

Ion Druță

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari